

FAKTA

Hanke Voimavara! Soveltavan teatterin, teatterin yleisötyön ja hoiva-alan yhteistoimintamallien ja osaamisen edistäminen

Toteuttaja Tampereen yliopisto / Tutkivan teatterityön keskus

Vastuuhenkilö Niina Torkko

Yhteistyökumppanit Soveltavan teatterin ammattilaisia, hoiva-alan yrityksiä ja yhteisöjä Tampereella ja Lempäälässä

www.yleisotyo.fi

Innostava hyppy tyhjiyteen

– Soveltavasta teatterista voimavaroja mielenterveyskuntoutukseen

.....
“Teatterillisella työpajalla on monia mahdollisuuksia hoitomuotona. Se tukee itseilmaisua ja vuorovaikutusta, ongelmanratkaisua, muistia, kielellisiä taitoja, puheen tuottamista ja käsitteiden ymmärtämistä.”

Voimavaran lähtökohtana oli lisätä hoiva-alan henkilöstön luovaa osaamista ja innovatiivisia toimintatapoja sekä luoda uusia sektorirajat ylittäviä yhteistyömalleja luovan ja hoiva-alan välille. Toiminnan tavoitteet toteutuivat erinomaisesti. Hoiva-alan henkilöstön luovuus, innovatiivisuus ja jaksaminen vahvistuivat. Soveltavan teatterin menetelmät ja mahdollisuudet jokapäiväisessä työssä ymmärrettiin hoiva-alan yrityksissä hienosti.

Yritysten edustajat harkitsevat ostavansa tulevaisuudessa palveluita soveltavan teatterin ammattilaisilta. Tämä lisäisi luonnollisesti soveltavan teatterin ammattilaisten mahdollisuuksia myös yritystoimintaan.

Soveltavan teatterin pilottityöpajoissa oli mukana hoiva-alan yrityksiä ja yhteisöjä. Lisäksi luotiin oppimateriaali, jossa esitellään eri toimintamalleja, jotka mahdollistavat luovuuden hyödyntämisen hoiva-alalla yhteistyössä soveltavan teatterin kanssa.

– Olisi hienoa, jos taiteen soveltavien menetelmien käyttö etenisi hyvinvointialan organisaatioihin siten, että se olisi osa arkipäivän toimintaa, Voimavaran projektipäällikkö **Niina Torkko** toivoo.

– Prosessi on pitkä, mutta jo nyt on asiassa edistytty paljon. Keväällä 2010 alkavassa jatkohankkeessa ”Voimaa taiteesta” kehitetään uusia palvelutuotteita. Koulutuskin on käynnistynyt jo hyvin, muun muassa Laurea AMK kouluttaa taiteen soveltavien menetelmiin erikoistuneita sionomeja, myös taideterapeuttien koulutusta on eri puolilla Suomea.

Case Kunnari – rohkea ja tuloksekas kokeilu

Voimavarassa toteutettiin erimittaisia teatterillisiä kokeiluja hoiva-alan yrityksissä ja yhteisöissä Tampereella ja Lempäälässä. Yksi työpaja toteutettiin palvelukeskus Lempäälän Ehtookoto ry:n mielenterveyskuntoutusyksikössä Kunnarissa. Työpajan tavoitteena oli tutkia forum-teatterin toimivuutta työpajatyöskentelyssä mielenterveyskuntoutujien kanssa. Menetelmää käytettiin keskustelun välineenä asiakkaiden oman elämän kysymyksissä.

– Työpaja oli innostava hyppy tyhjyyteen, rohkea kokeilu. Se onnistui äärimmäisen hyvin suhteessa siihen, miten nopeasti toiminta polkaisiin käyntiin. Nopea lähtö saattoi olla eduksikin, uusi asia ei ehtinyt herättää vastustusta vaan porukka lähti mukaan kuin vahingossa, Kunnarin vastaava ohjaaja, mielenterveyshoitaja **Leena Falck** arvioi.

– Teatterillisella työpajalla on monia mahdollisuuksia hoitomuotona. Paitsi itseilmaisua ja vuorovaikutusta yleensä, se tukee muun muassa ongelmanratkaisua, muistia, kielellisiä taitoja, puheen tuottamista ja käsitteiden ymmärtämistä.

Työpajatyöskentelyssä syntyneitä oivalluksia ja kokeilun tuomaa uutta voimaa ja uskallusta on yritetty ylläpitää toiminnassa. Niin ohjaajilla kuin asiakkaillakin on halua jatkaa kokeilua vielä tavoitteellisemmin.

– Resurssit eivät valitettavasti riitä. Varsinaisen menetelmän käyttöön tarvitaan ammattitaitoinen ohjaaja. Tarve on kuitenkin aivan selkeä. Tämän tyyppisellä poikkitieteellisellä yhteistyöllä olisi vaikka minkälaisia mahdollisuuksia, Falck toteaa.

Jatkohankkeessa uusia palvelutuotteita

Soveltavan teatterin uusia palvelutuotteita hyvinvointialalla kehitetään edelleen keväällä 2010 alkavassa Voimaa taiteesta –hankkeesta.

Tutkivina, kysyvinä ja kyseenalaistavina luovan toiminnan välineinä draama ja teatteri pystyvät laajentamaan hoiva-alan asiakkaiden käsityksiä omasta elämäntilanteestaan ja hoitohenkilökunnan ajatuksia oman työkenttensä tavoitteista ja merkityksistä. Tulokset vaativat kuitenkin konkretisoitua pitkäjänteistä työtä ja soveltavan teatterin selkeämpää sitouttamista hoiva-alan yhteisöjen toimintaan, periaatteisiin ja päämääriin. ■

Voimavara! –hankkeen raportit sekä lisätietoa jatkohankkeesta Taiteesta voimaa www.yleisotyo.fi

Tieto lisääntyy, kun sitä jaetaan.

Jaa oma kokemuksesi, lähetä tarinasi: ulla.vehmasaho@luovatampere.fi

A Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu
Pienyrityskeskus

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

 Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

LUOVA SUOMI
CREATIVE INDUSTRIES FINLAND